

ต่อมทอนซิลอักเสบเรื้อรัง

ทอนซิล (Tonsil) คือต่อมน้ำเหลืองที่อยู่ข้างผนังคอ เมื่ออ้าปากเต็มที่ก็จะมองเห็นต่อมทอนซิลอยู่ที่ผนังคอด้านข้างขวาและซ้าย โดยทั่วไปเชื่อกันว่าต่อมทอนซิลมีประโยชน์ต่อร่างกาย ทำหน้าที่ในการกักและทำลายเชื้อโรคในปาก

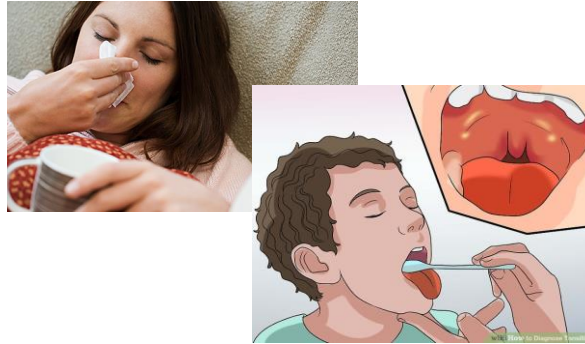
...สาเหตุ

ต่อมทอนซิลอักเสบเรื้อรัง เกิดจากมีการอักเสบของต่อมทอนซิลจากเชื้อแบคทีเรีย การอักเสบเกิดขึ้นบ่อย เช่น ในผู้ใหญ่อักเสบ 4 – 5 ครั้ง/ปี แสดงว่าต่อมทอนซิลมีประโยชน์น้อยลง ประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อก็ลดลง การรักษาที่ดีที่สุด คือการผ่าตัดต่อมทอนซิลออก

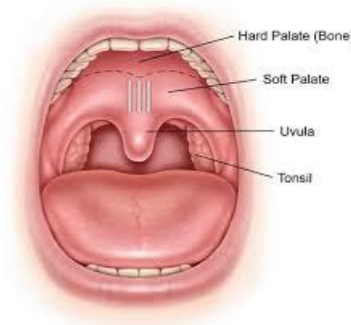
...อาการ

มีไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามตัว เบื่ออาหาร เจ็บคอ กลืนลำบาก มีกลิ่นปากเรื้อรัง

...การรักษา

1. รักษาสุขภาพอนามัย เช่น รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ การออกกำลังกาย การพักผ่อนให้เพียงพอ
2. การใช้ยาปฏิชีวนะ
3. การผ่าตัดต่อมทอนซิล เพื่อกำจัดโรคให้หายขาด

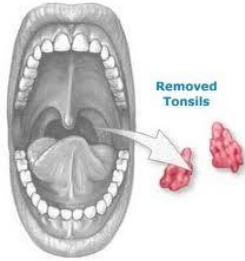

... การเตรียมผ่าตัด

1. แพทย์อธิบายแผนการรักษา นัดวัน เวลาที่จะผ่าตัด
2. ตรวจเลือด เอกซเรย์ปอด นัดฟังผลการตรวจ นัดวันมานอนโรงพยาบาล
3. งดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และกินหมาก
4. ผู้ป่วยต้องมานอนโรงพยาบาล 1 วันก่อนการผ่าตัด เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดมยาสลบ
5. เซ็น ใบยินยอมการผ่าตัด ถ้าผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ต้องมีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเซ็นยินยอมแทน
6. เตรียมของใช้ประจำวัน และกระติกน้ำแข็งใบเล็กสำหรับใส่น้ำแข็งหลังผ่าตัด และประคบเย็นบริเวณลำคอ
7. เตรียมความสะอาดร่างกาย ได้แก่ อาบน้ำสระผม ทำความสะอาดปากและฟัน
8. คืนวันก่อนผ่าตัด แพทย์จะสั่งงดอาหารและน้ำหลังเที่ยงคืน เพื่อป้องกันการสำลักลงปอดเวลาดมยาสลบ
9. กรณีที่มีการอักเสบ เจ็บคอ แพทย์จะให้ยาปฏิชีวนะก่อนการผ่าตัด

☆...การผ่าตัด

แพทย์จะทำการผ่าตัด เอาต่อมทอนซิลออกทางปาก จะไม่มีแผลภายนอกให้เห็นโดยวิธีดมยาสลบ

☆... หลังผ่าตัด

1. อาจมีอาการเจ็บคอ และเลือดออกจากแผลผ่าตัด
2. ไม่ไอหรือขากเสมหะแรงๆ ให้กลั้วคอบ่อยๆ บ้วนน้ำลายเป็นครั้งคราว และประคบเย็น
3. เมื่อไม่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เริ่มอมน้ำแข็งและอาหารเหลวเย็น เช่น น้ำหวานเย็นๆ ไอศกรีม ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีรสเปรี้ยว เช่น น้ำส้ม นมเปรี้ยว เพราะจะทำให้แสบและเจ็บคอมากขึ้น
4. ดื่มน้ำ 8 – 10 แก้ว / วัน

☆... ภาวะแทรกซ้อน

อาจมีเลือดออกจากแผลผ่าตัด บางรายเลือดออกมากต้องนำไปห้ามเลือดในห้องผ่าตัดซ้ำหรือแผลผ่าตัดติดเชื้อ แต่พบได้น้อย ถ้าไม่มีภาวะแทรกซ้อน ผู้ป่วยจะกลับบ้านได้หลังผ่าตัดประมาณ 2 – 3 วัน

☆... คำแนะนำการปฏิบัติตัว

เมื่อกลับบ้าน

1. รับประทานอาหารเหลว 3 – 5 วันหลังจากนั้น รับประทานอาหารอ่อนไม่ร้อนจัดประมาณ 2 – 3 วัน จึงรับประทานอาหารได้ตามปกติ
2. รับประทานยาที่ได้รับจากโรงพยาบาลจนหมด
3. รักษาความสะอาดปากและคอ โดยกลั้วคอบ่อยๆ แปรงฟันหลังอาหารทุกมื้อ ระวังอย่าแปรงลึกโคนแผลในคอ
4. ห้ามแกะแผ่นขาวๆ ที่เกาะอยู่ที่แผลในคอ เพราะจะทำให้เลือดออก
5. สังเกตอาการผิดปกติ เช่น มีไข้สูง เจ็บคอมาก อาเจียน หรือมีเลือดออกมาก ต้องรีบมาพบแพทย์โดยด่วน
6. งดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือกินหมาก
7. พักผ่อนให้เพียงพอ งดใช้เสียง งดการทำงานที่ต้องออกแรงอย่างน้อย 7 วัน
8. มาตรวจตามนัด เพื่อฟังผลชิ้นเนื้อ

ต่อมทอนซิลอักเสบเรื้อรัง/ การผ่าตัดทอนซิล

ด้วยความปรารถนาดี...

ห้องตรวจหู คอ จมูก

รพ.มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

โทร. 0-7534-0250 ต่อ 4525,4526

โทรสาร 0-7534-0366

...1 ตุลาคม 2565...